

Sparekatalog 2011: Fælles temaer om struktur – Neurorehabilitering.

12. maj 2010

1. Indledning

I dette notat kortlægges muligheder for strukturbesparelser på neurorehabiliteringsområdet. Der er opstillet 3 forskellige besparelsesforslag i notatet

Forslag 1: Neurorehabiliteringssengene samles på Regionshospitalet Skive (besparelsespotentiale: 26,9 mio. kr.)

Forslag 2: Neurorehabiliteringssengene samles på Regionshospitalet Lemvig (besparelsespotentiale: 12,6 mio. kr.)

Forslag 3: Neurorehabiliteringssengene fordeles mellem Regionshospitalet Skive og Regionshospitalet Holstebro (besparelsespotentiale: 24,9 mio. kr.)

Først redegøres i notatet overordnet for den eksisterende fordeling af opgaver på området og herefter for indholdet af spareforslaget.

2. Neurorehabiliteringstilbud i Region Midtjylland

Der er i Region Midtjylland neurorehabiliteringstilbud til både børn og voksne.

Regionshospitalet Hammel Neurocenter varetager *neurorehabilitering af børn* med både moderat og svær hjerneskade, mens den øvrige neurorehabilitering af børn foregår i regi af børneafdelingerne på regionshospitalet i Herning, Randers og Viborg samt Århus Universitetshospital, Skejby.

Neurorehabilitering af voksne patienter kan opdeles i tre grupper. Patienter med:

- Traumatisk hjerneskade – *skader på centralnervesystemet som følge af ulykker.*
- Hjerneskade som følge af tilgrænsende lidelser - *primært apopleksi som følge af blodprop, hjerneblødning eller iltmangel (hjertestop, kvælning og drukning).*
- Øvrige neurologiske sygdomme – *fx nervebetændelse og multipel sclerose.*

3. Organisering og kapacitet på området

Neurorehabilitering kan foregå på 3 niveauer, henholdsvis hovedfunktionsniveau, regionsfunktionsniveau og højt specialiseret niveau.

Neurorehabilitering på hovedfunktionsniveau

Et akut apopleksi-tilfælde, fx blodprop, modtages dels på regionens 3 selvstændige neurologiske afdelinger (Regionshospitalet Holstebro, Regionshospitalet Viborg og Århus Universitetshospital, Århus Sygehus), dels på særligt organiserede apopleksiafsnit i medicinsk regi på regionshospitalet i Horsens, Randers og Silkeborg.

Efter akut behandling er der tilbud til apopleksipatienter om neurorehabilitering på hovedfunktionsniveau på det behandelende hospital. På regionshospitalet foregår denne neurorehabilitering på enten de medicinske eller neurologiske afdelinger, mens den på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus også foregår på geriatrisk afdeling.

For en del apopleksipatienter er et tilbud på hovedfunktionsniveau ikke tilstrækkeligt. Disse patienter henvises til en specialiseret neurorehabiliteringsenhed.

Neurorehabilitering af patienter med henholdsvis traumatisk hjerneskade og øvrige neurologiske sygdomme behandles udelukkende på de tre neurologiske afdelinger eller de specialiserede neurorehabiliteringsenheder.

Neurorehabilitering på specialiseret niveau

Neurorehabilitering på specialiseret niveau, dvs. regionsfunktionsniveau og højt specialiseret niveau foregår på de specialiserede neurorehabiliteringsenheder i Hammel (rehabilitering både på regionsfunktionsniveau og højt specialiseret niveau) samt rehabilitering på regionsfunktionsniveau på hospitalet i Holstebro, Lemvig og Skive.

Hospitalsenheden Vest har fordelt neurorehabiliteringsopgaven således, at apopleksipatienter behandles i Lemvig og traumatisk skadede patienter behandles i Holstebro. I Skive og Hammel er der på hver matrikel tilbud om neurorehabilitering til patienter med traumatisk hjerneskade, hjerneskade som følge af tilgrænsende lidelser og øvrige neurologiske sygdomme.

Henvisningsprocedure

Alle patienter på *specialiseret niveau* henvises gennem den Fælles Regionale Visitation (FRV), som er etableret den 1. april 2009. På baggrund af lægelige oplysninger tager FRV stilling til, hvilket neurorehabiliteringstilbud patienten fagligt set har mulighed for og vurderes at få størst udbytte af. I den sammenhæng er der etableret en styregruppe på tværs i regionen.

Henvisning til neurorehabilitering på *hovedfunktionsniveau* foregår i den østlige del af regionen via FRV, mens Hospitalsenheden Vest og Regionshospitalet Viborg hovedsageligt selv visiterer direkte til rehabiliteringsstederne.

Neurorehabiliteringsfunktionen i Skive modtager allerede i dag patienter fra størstedelen af kommunerne i Region Midtjylland.

Neurorehabiliteringsfunktionen i Lemvig og Holstebro har hidtil kun modtaget patienter fra det gamle Ringkjøbing Amt. I takt med implementeringen af FRV forventes der fremover også en udjævning af de 2 henvisningsmønstre.

RH Silkeborg, apopleksibehandling

Der blev i forbindelse med budget 2009 tilført Regionshospitalet Skive 20 neurorehabiliterings-senge som en del af en rokade på det medicinske område, der bl. a. indebærer lukning af 10 apopleksi senge på Regionshospitalet Silkeborg. Ved budgetforligsdrøftelserne blev det besluttet at fastholde 10 apopleksisenge i Silkeborg. De økonomiske konsekvenser af sidstnævnte beslutning blev ikke varigt håndteret økonomisk i forbindelse med budgetforliget. Der udestår derfor en økonomisk udfordring på 10 mio. kr. for apopleksisengene i Silkeborg, som der skal findes en varig løsning på i forbindelse med budgetlægningen for 2011.

4. Kapacitetsbehov

Der har i 2009 været en forholdsvis lav udnyttelse af den nuværende neurorehabiliteringskapacitet i Skive (belægningsprocent på 68,3 %) og Lemvig (belægningsprocent på 81 %). Begge hospitaler oplyser, at der er en stigende udnyttelsesgrad i de første måneder af 2010.

Omvendt oplyser Århus Sygehus, at der indenfor det seneste års tid er sket et fald i antal henvisninger til neurorehabiliteringstilbuddene i Hammel fra den østlige del af regionen, som følge af, at Århus Kommune har etableret rehabiliteringstilbud for denne patientgruppe.

I 2009 var der følgende aktivitet:

Skive, neurorehabilitering (periode 1/7 – 31/12 2009) gange 2

Adres.afs. (opholdsafs.)	Disp. senge	Udskriv- ninger	Senge- dage	Belæg- nings%	Gns.lig- getid
76010721 Sengeafsnit – Skive	18	132	3.842	58	27,6
76010722 Neurologisk sengeafsnit N2041	18	124	4.864	73,4	36,2
76010723 Neurologisk sengeafsnit N2051	17,6	132	4.754	73,5	37,6
	53,6	388	13.460	68,3	33,7

Lemvig, neurorehabilitering (periode 1/1 – 31/12 2009)

Adres.afs. (opholdsafs.)	Disp. senge	Udskriv- ninger	Senge- dage	Belæg- nings%	Gns.lig- getid
6505050N3 Rehabiliteringsafs. N3	28,7	309	8.489	81	26,8
	28,7	309	8.489	81	26,8

Den fremtidige kapacitet

Den gennemsnitlige liggetid på apopleksipatienter forudsættes at være på 27 dage og den gennemsnitlige liggetid for øvrige genoptræningspatienter forudsættes at være på 37 dage. Neurorehabiliteringsafsniternes belægningsprocent forudsættes i forslagene at være på 90%. Ved at udnytte og sikre en endelig implementering af den fælles visitation (FRV) i Hammel forventes det at være en realistisk belægningsprocent.

Det forudsættes en fordeling med 75% apopleksipatienter og 25% øvrige for så vidt angår fordelingen af genoptræningspatienterne i Skive. I Lemvig behandles udelukkende apopleksipatienter.

Der vil under ovennævnte forudsætninger være et samlet behov på 60 senge.

5. Forslag til besparelser

Nedenfor gennemgås de 3 alternative forslag:

Forslag 1: Neurorehabiliteringssengene samles på Regionshospitalet Skive

Her foreslås neurorehabiliteringssengene i Lemvig og Skive samlet på Regionshospitalet Skive.

Forslaget indebærer, at patienter, der i dag henvises til indlæggelse i neurorehabiliteringsafsnit ved Regionshospitalet Lemvig, fremover visiteres til indlæggelse ved neurorehabiliteringsenheden ved Regionshospitalet Skive.

Efter en sådan ændring vil neurorehabiliteringen ved Regionshospitalet Skive bestå af tre sengeafsnit med i alt 60 sengepladser.

	Afdelingsbudget
Reduktion afgivende hospital	30,9
Tilførsel til modtagende hospital	4
Besparelse	26,9

Fodnote: Der er reduceret med 34,4 mio. kr. (afdelingsregnskab 2009) korrigeret for lukning af 4 senge (3,5 mio. kr.) i Lemvig pr. 1. januar 2010

Forslaget medfører en besparelse på 26,9 mio. kr. med udgangspunkt i afdelingsregnskabet.

Forslag 2: Neurorehabiliteringssengene samles på Regionshospitalet Lemvig

Her foreslås neurorehabiliteringssengene i Lemvig og Skive samlet på Regionshospitalet Lemvig for så vidt angår apopleksipatienterne og øvrige neurorehabiliteringspatienter fra Skive flyttes til Holstebro. Forslaget indebærer, at patienter, der i dag henvises til indlæggelse i neu-

rorehabiliteringsafsnit ved Regionshospitalet Skive, fremover visiteres til indlæggelse ved neurorehabiliteringsenheden ved Regionshospitalet Holstebro eller Lemvig.

Forslaget indebærer, at Regionshospitalet Skives neurorehabiliteringspatienter håndteres ved at udvide rehabiliteringsafsnittet på Regionshospitalet Lemvig (N3) med 24 senge og øge antallet af rehabiliteringssenge på Regionshospitalet Holstebro (N2) med 12 senge.

Efter en sådan udvidelse vil neurorehabiliteringen ved Hospitalsenheden Vest bestå af i alt 60 sengepladser samt de oprindelige 4 – 6 pladser i Holstebro.

	Afdelingsbudget
Reduktion afgivende hospital	48,6
Tilførsel til modtagende hospital	36
Besparelse	12,6

Fodnote: I Skive er der reduceret med 48,6 mio. kr. (afdelingsbudget 2010).

Forslaget medfører en besparelse på 12,6 mio. kr. med udgangspunkt i afdelingsbudgettet.

Etableringsomkostninger

Etableringsomkostninger til denne udvidelse vurderes samlet at beløbe sig til 1,75 mio. kr.

Forslag 3: Neurorehabiliteringssengene fordeles mellem Regionshospitalet Skive og Regionshospitalet Holstebro

Forslaget indebærer at flytte sengene i Lemvig til Holstebro med færre senge og reducere kapaciteten i Skive med et afsnit.

I forbindelse med budgetforliget for 2009 blev der etableret 20 neurorehabiliteringssenge i Skive, svarende til 20 mio. kr. Hospitalet fik reelt tilført 18 mio. kr., idet de 2 mio. kr. indgik i finansieringen af medicinerrokaden.

Den nuværende patientmasse forventes at kunne indpasses på de 2 tilbageværende afsnit.

Funktionen i Lemvig foreslås flyttet til Holstebro med 24 sengepladser. I Holstebro er der i forvejen neurorehabilitering af traumatiserede patienter.

Forslaget indebærer, at antallet af sengepladser bliver på 36 i Skive, samt 24 sengepladser i Holstebro, i alt 60 sengepladser plus de oprindelige 4 – 6 pladser i Holstebro.

	Afdelingsbudget
Reduktion afgivende hospital	48,9
Tilførsel til modtagende hospital	24
Besparelse	24,9

Fodnote: I Skive er der reduceret med 18 mio. kr. for de 20 senge der er etableret i 2009., samt lukning af Lemvig (afdelingsregnskab 2009) med 34,4 mio. kr. korrigeret for 3,5 mio. kr. vedr. lukkede senge på 1. jan. 2010. I alt en reduktion på 48,9 mio. kr.

Forslaget medfører en besparelse på 24,9 mio. kr. med udgangspunkt i afdelingsbudgettet.

Etableringsomkostninger ved flytning af neurorehabiliteringsafsnittet til Holstebro

Det vurderes, at der kan gøres plads til 24 senge i bygning 23, 2. etage på eksisterende fødegang/ barselsafsnit. Det nuværende neurologiske sengeafsnit er lokaliseret i samme bygning på 4. etage og afsnittene vil dermed ikke være direkte forbundet, men vil være placeret tæt på hinanden.

Løsningen forudsætter, at fødslerne flyttes fra Holstebro til Herning.

Klargøring af lokalerne til at rumme neurorehabiliteringsafsnittet vil medføre etableringsomkostninger på ca. 14 mio. kr. Det er beregnet ud fra en pris på 10.000 kr./m² og med et areal på ca. 1.450 m².

Omkostningsniveauet skyldes, at der er tale om en patientgruppe, der kræver en vis plads og visse faciliteter, der ikke er i de nuværende lokaler. Der skal bl.a. etableres/renoveres badeværelser, spisemiljø, værksteder/træningsfaciliteter samt generel genopretning såsom gulv, belysning mv.

Der vil derudover skulle findes løsning i forhold til undervisningslokaler, studierum og andre faciliteter, der er tilknyttet neurorehabiliteringsafsnittet i Lemvig. Hospitalsenheden Vest vil arbejde for at finde en ikke omkostningskrævende løsning på dette.

6. Datagrundlag:

Belægningsdata trukket i InfoRM

Skive, neurorehabilitering (periode 1/7 – 31/12 2009)

Adres.afs. (opholdsafs.)	Disp. senge	Udskriv- ninger	Senge- dage	Belæg- nings%	Gns.lig- getid
76010721 Sengeafsnit – Skive	18	66	1.921	58	27,6
76010722 Neurologisk sengeafsnit N2041	18	62	2.432	73,4	36,2
76010723 Neurologisk sengeafsnit N2051	17,6	66	2.377	73,5	37,6
	53,6	194	6.730	68,3	33,7

Lemvig, neurorehabilitering (periode 1/1 – 31/12 2009)

Adres.afs. (opholdsafs.)	Disp. senge	Udskriv- ninger	Senge- dage	Belæg- nings%	Gns.lig- getid
6505050N3 Rehabiliteringsafs. N3	28,7	309	8.489	81	26,8
	28,7	309	8.489	81	26,8

Afdelingsbudget 2010 for Skive og afdelingsregnskab 2009 for Lemvig:

Skive

1.000 kr.	budget 2010
Pleje, medicin, ø.drift	27.493
Læger	2.221
Socialrådgiver	345
Neuropsykolog	1.531
Sekretær	828
Fys. og ergoterapeuter	10.665
Rengøring	2.547
Portør	321
Køst	1.951
Drift af bygning	700
I alt	48.603

Der er for Skives vedkommende anvendt budget 2010 tal, idet det 3. sengeafsnit har været under etablering i 2009.

Lemvig

	Forbrug 2009
Plejepersonale	17.632.039
Læger	1.487.226
Neuropsykolog	224.400
Sekretærer	926.312
Øvrig drift	1.041.100
Fysio/ergoterapi	7.523.744
Serviceafdelingen	3.345.000
Drift af bygning mv.	2.160.000
I alt	34.339.821